

MERIDIANER 2019

Numera ritar vi ju alla våra kartor i ett georefererat nät, vanligen SWEREF99TM. Äldre kartor ligger kanske i RT90. Då finns det två viktiga begrepp att hålla reda på; missvisning och meridiankonvergens. I vårt distrikt varierar båda dessa mycket i öst-västlig led. I nord-syd är de däremot nästan helt lika.

Men så råkar det tillfälligt bli så att missvisningen och konvergensens vrider emot varandra, så vi får mer eller mindre samma meridianlutning i hela distriktet. Tur!

Nedan anges lutningen som meter/1000 meter. För jämförelse är en 360 kompassgrad 17,5m/1000m.

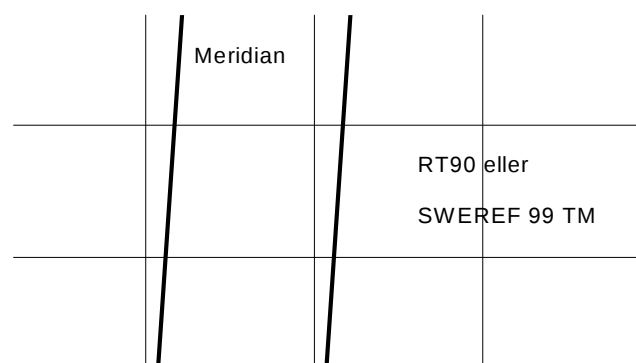
Missvisning kan variera lokalt. Verifiera alltid meridianerna i terrängen.

Missvisning är "färskvär", ökar med 3,5 m (0,2 grader) per år.

Verkligheten, hur noga behöver man vara? Men en handkompass klarar man i bästa fall se skillnad på 1 grad. Så inom +/- 1 grad bör man vara. Betyder att man bör kolla upp lutningen ungefär vart femte år.

Källor: LMV, SGU hemsidor och National Centers for Environmental Information at NOAA, modell WMM.

	Hofors	Storvik	Ockelbo	Öfärnebo	Sandviken	Valbo	Hamr.-fjärden	Gävle	Skutskär
Missv juli 2019	+105 m	+107 m	+109 m	+108 m	+109 m	+110 m	+112 m	+112 m	+113 m
Missv grader	+5,99	+6,10	+6,23	+6,16	+6,20	+6,30	+6,37	+6,37	+6,46
SWEREF99 TM									
Meridiankonv	-20 m	-23 m	-26 m	-27 m	-27 m	-31 m	-31m	-33 m	-37 m
Konv grader	-1,13	-1,32	-1,50	-1,56	-1,54	-1,75	-1,80	-1,87	-2,10
Meridianlutn	+85 m	+84 m	+83 m	+80 m	+82 m	+80 m	+80m	+79 m	+76 m
Kartvr ISOM2017	4,86	4,78	4,73	4,60	4,66	4,55	4,57	4,50	4,36
RT90									
Meridiankonv	-8 m	-11 m	-14 m	-15 m	-14 m	-18 m	-19 m	-20 m	-24 m
Konv grader	-0,43	-0,62	-0,80	-0,86	-0,83	-1,05	-1,10	-1,17	-1,40
Meridianlutn	+97 m	+96 m	+95 m	+93 m	+94 m	+92 m	+92 m	+91 m	+89 m
Kartvr ISOM2017	5,56	5,48	5,43	5,30	5,37	5,25	5,27	5,20	5,06

I och med den nya kartnormen ISOM2017, ska tävlingskartorna ha meridianerna parallellt med kartkanten. Så inför tryck får man vrida kartan.

Ordlista:

Missvisning (magnetisk deklination): Avvikelse i riktning till magnetiska och geografiska polen.

Meridiankonvergens: Projektionens rutnäs (tex SWEREF) vinkel mot geografiska nordpolen.

Meridianlutning: Vinkeln så att meridianen blir kompassrätt.